

UKRAINA

PODSTAWOWE INFORMACJE

Powierzchnia	603,7 tys. km ²
Ludność	45.553 tys. (wg stanu na 1 stycznia 2013 r.)
Stolica	Kijów
Waluta	hrywna (UAH)
Kurs walutowy	UAH/USD – 7,993 (1 stycznia 2014 r.)
Czas	Kijów UTC +2

Ukraina jest członkiem Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP). Posiada dwustronne umowy o wolnym handlu z krajami WNP. Jest też członkiem organizacji międzynarodowych i regionalnych takich jak m.in. ONZ, MFW, BŚ, IFC, FAO UNICTAD, UNIDO, GUAM, BSEC. 16 maja 2008 r. Ukraina została członkiem WTO, przyjmując szereg zobowiązań, m.in. w zakresie liberalizacji dostępu do rynku.

Podstawowe dane makroekonomiczne

Wskaźniki	2008	2009	2010	2011	2012
PKB (w mld USD)	123,4	114,5	136,4	165,9	175,0
PKB na 1 mieszkańca (w USD)	2675,2	2492,0	3030,0	3660,0	3867,0
PKB (zmiana %)	2,1	-15,1	4,2	5,2	0,2
Deficyt budżetowy (% PKB)	23,8	8,3	5,0	1,7	3,8
Produkcja przemysłowa (zmiana %)	-3,4	-21,9	11,0	7,6	-1,8
Inflacja (w %, grudzień do grudnia)	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2
Bezrobocie (MOP)(zmiana %)	6,5	9,4	8,8	8,5	8
Eksport towarów (w mld USD)	67,0	39,7	51,4	68,4	68,8
Import towarów (w mld USD)	85,5	45,4	60,7	82,6	84,7
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (mld USD)	35,7	40,02	44,7	49,36	54,46
Inwestycje bezpośrednie Ukrainy za granicą (mld USD).	b.d.	6,2	6,87	b.d.	b.d.

Źródło: Państwowy Komitet Statystyki Ukrainy (www.ukrstat.gov.ua), Prognoza Gabinetu Ministrów Ukrainy

Ukraina wynegocjowała z UE umowę stowarzyszeniową, której integralną częścią jest umowa o pogłębionej i całościowej strefie wolnego handlu. Decyzją Gabinetu Ministrów z dnia 21 listopada 2013 r. Ukraina zawiesiła proces przygotowań do podpisania umowy stowarzyszeniowej.

Gospodarka Ukrainy jest w znacznym stopniu uzależniona od eksportu niskoprzetworzonych produktów, w szczególności wyrobów metalurgicznych i rud żelaza, na które przypada 30-40% ogólnej wartości ukraińskiego eksportu. Produkty te są wrażliwe na wahania koniunktury na świecie. Z drugiej strony Ukraina jest znaczącym importerem surowców energetycznych gazu ziemnego i ropy naftowej. Ukraina posiada jedne z najbardziej żyznych gleb na świecie i klimat sprzyjający rolnictwu. Potencjał tego sektora nie jest w gospodarce Ukrainy w pełni wykorzystywany.

PKB Ukrainy, po znikomym wzroście w 2012 r. (o 0,2%), w kolejnych trzech kwartałach 2013 r. wykazywał spadki – odpowiednio: -1,1%, -1,3% i -1,3% w porównaniu do wyników z analogicznych okresów 2012 r. (pięć kolejnych kwartałów spadku, poczynając od II połowy 2012 r.). Na chwilę obecną brak danych za IV kwartał 2013 r., wstępne dane mówią jednak o dobrych wynikach (wzrost o 3,7%), co pozwala zakładać, iż PKB Ukrainy w 2013 r. utrzyma się na poziomie z roku poprzedniego (zerowy wzrost).

Jednym z głównych czynników powodujących spadek PKB Ukrainy były złe wyniki w sektorze przemysłowym i w budownictwie. Poziom produkcji przemysłowej na Ukrainie w 2013 r. obniżył się o 4,3% (dla porównania w 2012 r. spadek ten wyniósł 0,5%), w styczniu 2014 r. tendencja ta była kontynuowana – poziom produkcji obniżył się o 5% w porównaniu do wyników ze stycznia 2013 roku. Z kolei w sektorze budowlanym poziom produkcji budowlanej obniżył się w 2013 roku o 14,% (w 2012 r. o 8,3%), a w styczniu 2014 r. o 16,4%.

Tendencje te były wzmocnione przez złe wyniki w handlu zagranicznym Ukrainy. W 2013 r. odnotowano spadek eksportu towarów z Ukrainy (o 8%, podczas gdy w 2012 roku odnotowano niewielki wzrost o 0,6%) i mimo, iż spadek ten był mniejszy od spadku poziomu importu (o 9,1%, w 2012 r. wzrost o 2,5%) to w obrotach towarowych z zagranicą Ukraina nadal odnotowuje wysoki deficyt (13,6 mld USD w 2013 r. wobec 19,8 mld USD w 2012 r.), który tylko częściowo niwelowany jest dodatnim saldem w obrotach handlowych usługami z zagranicą. W rezultacie Ukraina systematycznie odnotowuje wysoki deficyt rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego: 8,1 % PKB w 2012 r. oraz 8,5% PKB po 9 miesiącach 2013 r.

Czynnikami dotychczas łagodzącym tendencje recesyjne w gospodarce ukraińskiej były dobre wyniki ukraińskiego rolnictwa (zwłaszcza upraw zbóż, które stanowią ważną pozycję eksportową tego kraju). Po słabym 2012 r. (spadek łącznej produkcji rolnej o 4,5%) w 2013 r. produkcja rolna na Ukrainie była wyższa w porównaniu z wynikami z 2012 r. o 13,7%, a w styczniu 2014 roku o 6% (w porównaniu do wyników ze stycznia 2013 r.). Bilans płatniczy Ukrainy był natomiast poprawiany przez napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych – w 2013 r. ich poziom wzrósł łącznie o 5,6 mld USD do poziomu 58,1 mld USD na koniec roku.

Złe wyniki gospodarki ukraińskiej hamowały wzrost cen w tym kraju – w 2012 r. średnioroczna inflacja na Ukrainie wyniosła 0,6%, w 2013 r. odnotowano deflację na poziomie 0,3%, a w styczniu 2014 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 0,5% (w porównaniu do cen ze stycznia 2013 r.). Recesja gospodarcza nie przełożyła się jednak na wzrost bezrobocia – poziom bezrobocia na Ukrainie w 2012 r. wynosił 7,5%, a po trzech kwartałach 2013 r. 7%.

Sytuacja polityczna na Ukrainie oraz zły stan ukraińskiej gospodarki wpłynęły na dewaluację ukraińskiej waluty. Oficjalny kurs Narodowego Banku Ukrainy do dolara amerykańskiego został ustanowiony na 3 marca br. na poziomie 9,6994 UAH/USD (podczas gdy przez cały 2012 r. i 2013 r. był on utrzymywany na poziomie 7,9930 UAH/USD).

Oficjalny kurs euro na 3 marca br. ustanowiony został na poziomie 13,3977 UAH/ EUR (pod koniec 2013 r. kurs ten wynosił 11,0415 UAH/EUR, a pod koniec 2012 r. – 10,5371 UAH/EUR).

Na rynku międzybankowym notowania amerykańskiej waluty w piątek 28 lutego ukształtowały się na poziomie 9,60-10,50 UAH/USD (średnioważony kurs: 96,994 UAH/USD; dotychczas rekordowy poziom – 10 UAH za dolara – odnotowany został 18 grudnia 2008 r., w trakcie głębokiego kryzysu finansowego i gospodarczego), a euro na poziomie 13,2575-14,5045 UAH/EUR.

Narodowego Banku Ukrainy podejmuje działania na rzecz ustabilizowania sytuacji na rynku walutowym wśród nich m.in. :

- odroczenie terminu realizacji zamówień na zakup waluty (postanowienia nr 49) – banki komercyjne mogą dokonywać na zlecenie swoich klientów zakupów waluty dopiero w szóstym dniu operacyjnym po zaksięgowaniu przez danego klienta środków w walucie narodowej;
- pomoc dla zagrożonych banków (postanowienie nr 91 z 24 lutego br.) – zgodnie z tym postanowieniem bank centralny zobligował się udzielić pomocy finansowej bankom, które w ciągu ostatnich 5 dni roboczych utraciły 2% wkładów (pomoc taką do chwili obecnej udzielono 4 bankom na łączną kwotę 183 mln UAH);
- wprowadzenie czasowych ograniczeń wypłat wkładów dewizowych (postanowienie z 28 lutego br.) – osoby fizyczne czasowo mogą dokonywać wypłat wkładów w walutach obcych do równowartości 15 tys. UAH dziennie (ok. 1100 Euro), zarówno z kont bieżących, jak i lokat (ograniczenia te nie dotyczą wypłat wkładów w hrywnie).

Agencje ratingowe „Standards&Poors” i „Fitach” oceniają aktualnie długoterminową zdolność kredytową Ukrainy w walutach zagranicznych na poziomie „CCC” z prognozą „negatywną” (przy czym obie agencje – odpowiednio 21.02 i 7.02 – dokonały obniżki swoich ratingów dla Ukrainy z poziomu „CCC+”). Z kolei agencja ratingowa „Moody’s” ocenia długoterminową zdolność kredytową tego kraju w walutach zagranicznych na poziomie „Caa2” (31.01 nastąpiła obniżka z poziomu „Caa1”) z prognozą „negatywną”.

PROGRAM NOWEGO RZĄDU UKRAINY

4 marca 2014 r. nowy rząd Ukrainy opublikował swój program.

Główne cele i zadania rządu to:

- zapewnienie suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy;
- podpisanie umowy stowarzyszeniowej z Unią Europejską;
- rozwój dwustronnych stosunków partnerskich z Federacją Rosyjską;
- wznowienie współpracy z Międzynarodowym Funduszem Walutowym;
- stabilizacja sytuacji finansowej; reforma organów ochrony prawa;
- tworzenie nowego systemu zarządzania państwem; przeprowadzenie lustracji;
- zapewnienie kontroli ze strony społeczeństwa nad wykorzystywaniem środków z budżetu państwowego;
- demonopolizacja gospodarki; ochrona praw inwestorów oraz przywrócenie zaufania inwestorów;
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i energooszczędności.

W celu realizacji celów i zadań Programu rząd planuje uchwalenie szeregu aktów prawnych dotyczących m.in. lustracji, Biura Antykorupcyjnego, prokuratury, zmian do ustawy budżetowej Ukrainy oraz ustawy o zamówieniach publicznych, demonopolizacji gospodarki, ochrony konkurencji i innych.

HANDEL ZAGRANICZNY

W 2013 r. zagraniczne operacje handlowe prowadzone były z 229 krajami. Pod względem ukraińskiego eksportu najważniejszymi partnerami handlowymi Ukrainy były: Federacja Rosyjska (23,8% łącznego poziomu eksportu), Turcja (6%), Chiny (4,3%), Egipt (4,3%) oraz Polska (4%). Z kolei do głównych dostawców towarów na Ukrainę zaliczyć należy Federację Rosyjską (30,2%), Chiny (10,3%), Niemcy (8,8%), Polskę (5,3%) oraz Białoruś (4,7%).

Najważniejszymi towarami eksportowanymi z Ukrainy w 2013 r. były: metale żelazne i wyroby z nich (27,8%), produkty pochodzenia roślinnego (14%, w tym głównie zboża - 10,1%), produkty mineralne (11,8%, w tym paliwa - 4,5%), urządzenia mechaniczne i elektryczne oraz części zamienne do nich (11%) oraz produkty chemiczne (6,8%). W przypadku ukraińskiego importu do najliczniej wwożonych towarów do tego kraju zaliczyć należy produkty mineralne (29,1%, w tym przede wszystkim gaz ziemny - 15%), urządzenia mechaniczne i elektryczne oraz części zamienne do nich (16,2%), produkty chemiczne (11%), środki transportu (7,7%) oraz metale żelazne (6,5%).

INWESTYCJE ZAGRANICZNE

W 2013 r. do Ukrainy napłynęło 5,7 mld USD bezpośrednich inwestycji zagranicznych (dla porównania w 2012 r. na Ukrainę napłynęło 6,01 mld USD bezpośrednich inwestycji zagranicznych). W rezultacie łączny poziom bezpośrednich inwestycji zagranicznych na Ukrainie, wg stanu na 31 grudnia 2013 r. wyniósł 58,1 mld USD (wzrost o 5,2% w porównaniu do poziomu inwestycji z początku 2013 r.), co stanowi 1283,6 USD per capita.

Wg stanu na 31 grudnia 2013 r. na Ukrainę napłynęły inwestycje zagraniczne ze 136 krajów świata. Do najważniejszych inwestorów zagranicznych na Ukrainie zaliczane są: Cypr (32,7%), Niemcy (10,8%), Niderlandy (9,6%), Federacja Rosyjska (7,4%), Austria (5,6%), Wielka Brytania (4,7%), Brytyjskie Wyspy Dziewicze (4,3%). Polskie inwestycje bezpośrednie na Ukrainie wg stanu na 1 sierpnia 2013 r. wyniosły 945,3 mln USD.

W ujęciu sektorowym, zagraniczne inwestycje bezpośrednie wg stanu na 31 grudnia 2013 roku lokowane były przede wszystkim w takich sektorach ukraińskiej gospodarki jak: przemysł (31%; w tym przemysł przetwórczy - 25,3%), sektor finansowy i ubezpieczeniowy (26,4%), handel i usługi remontowe (13%) oraz obrót nieruchomościami i inne usługi świadczone na rzecz podmiotów gospodarczych (7,5%).

UKRAIŃSKIE INWESTYCJE BEZPOŚREDNIE ZA GRANICĄ

Wg danych Państwowej Służby Statystycznej Ukrainy, w 2013 r. ukraińskie podmioty ulokowały za granicą 6,6 mld USD bezpośrednich inwestycji. W rezultacie łączny poziom ukraińskich inwestycji bezpośrednich za granicą wg stanu na 31 grudnia 2013 r. wyniósł 6,8 mld USD.

Wg stanu na 31 grudnia 2013 r. ukraińskie inwestycje bezpośrednie ulokowane zostały w 46 krajach świata. Do najważniejszych lokalizacji zagranicznych inwestycji bezpośrednich ukraińskich podmiotów zaliczane są: Cypr (88,5% łącznego poziomu bezpośrednich inwestycji zagranicznych firm ukraińskich), Federacja Rosyjska (5,5%), Łotwa (1,5%), Polska (0,9%), Gruzja (0,6%) oraz Kazachstan (0,4%).

RAMY PRAWNO-TRAKTATOWE WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

Podstawowym aktem prawnym regulującym stosunki dwustronne UE-Ukraina jest Porozumienie o Partnerstwie i Współpracy (PCA), które zostało podpisane 14 czerwca 1994 r. i weszło w życie 1 marca 1998 r. 29 kwietnia 2004 r. Ukraina podpisała dodatkowy protokół rozszerzający zapisy PCA na nowe kraje przystępujące do UE, w tym Polskę.

Podstawę prawną dwustronnych stosunków gospodarczych stanowią m.in.:

- Umowa między Rządem RP a Rządem Ukrainy o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji podpisana w 1993 r. (Dz. U. z 1993 r. nr 125, poz. 575),
- Konwencja między Rządem RP a Rządem Ukrainy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku podpisana w 1993 r. (Dz. U. z 1994 r. nr 63, poz. 269).
- Umowa między Rządem RP a Gabinetem Ministrów Ukrainy o współpracy gospodarczej podpisana w 2005 r. (Monitor Polski z 31.08.2006 r. nr 59, poz. 628).

Na mocy międzyrządowej umowy o współpracy gospodarczej, która zastąpiła wypowiedzianą uprzednio umowę międzyrządową o handlu i współpracy gospodarczej z 1991 r., powołana została Polsko-Ukraińska Międzyrządowa Komisja ds. Współpracy Gospodarczej. Piąte, ostatnie posiedzenie Komisji miało miejsce w dniu 18 maja 2012 r. w Kijowie.

W ramach Komisji utworzono następujące grupy robocze ds.: handlu i inwestycji, współpracy w sektorze paliwowo-energetycznym, współpracy w dziedzinie turystyki, współpracy w dziedzinie transportu, weterynarii, współpracy w zakresie wykorzystania przestrzeni kosmicznej, informacji geoprzestrzennej, standaryzacji w rolnictwie.

Wymiana handlowa Polski z Ukrainą (mln USD)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Dynamika 2012=100
Obroty	7204,7	8791,4	4573,5	5735,9	7479,7	7830,4	7938,2	101,4
Eksport	5511,2	6436,7	3429,9	3917,4	4688,0	5279,5	5718,4	108,5
Import	1693,5	2354,7	1143,6	1818,5	2791,7	2550,9	2219,7	86,9
Saldo	+3818,7	+4095,5	+2286,3	+2098,8	+1896,3	+2728,6	+3498,6	

* dane wstępne wg GUS

Według wstępnych danych w 2013 r. obroty towarowe pomiędzy Polską i Ukrainą wzrosły o 1,4% i wyniosły blisko 8 mld USD, w tym Polski eksport na Ukrainę zwiększył się o 8,5% i osiągnął wartość 5,7 mld USD, natomiast import obniżył się o 13% do poziomu 2,2 mld USD. Oznacza to kontynuację trwającej w 2012 r. tendencji wyższej dynamiki polskiego eksportu w stosunku do tempa zmian importu z Ukrainy.

Struktura polskiego eksportu na Ukrainę w 2013 r. przedstawia się następująco: wyroby przemysłu elektromaszynowego – 28,2% eksportu na Ukrainę ogółem, wyroby przemysłu chemicznego – 18,0%, produkty mineralne – 11,1%, artykuły rolno-spożywcze – 10,6%, wyroby metalurgiczne – 8,9%, wyroby przemysłu lekkiego - 7,4%, wyroby przemysłu drzewno-papierniczego – 5,5%. W porównaniu do 2012 r. tylko w sekcji pojazdy i statki oraz zwierzęta żywe odnotowaliśmy spadek eksportu

o odpowiednio 4 i 16%. Pozostałe grupy towarowe utrzymały tendencję wzrostową, w tym dostawy produktów mineralnych wzrosły o 33% (benzyny o 48%, udział w eksporcie 5,9%).

W strukturze importu towarów z Ukrainy w 2013 r. największe pozycje to: wyroby metalurgiczne 31,0%, produkty mineralne - 28,4 %, artykuły rolno-spożywcze – 21%, wyroby przemysłu elektromaszynowego – 5,9%, wyroby przemysłu drzewno-papierniczego – 5,9%, wyroby przemysłu chemicznego - 4,3%.

SEKTORY PERSPEKTYWICZNE W POLSKIM EKSPORCIE

Największe możliwości utrzymania bądź umocnienia pozycji przez polskie towary na rynku ukraińskim dotyczą dóbr konsumpcyjnych tzw. szybko zbywalnych: wybranych artykułów rolno-spożywczych

(np. owoców), artykułów higienicznych, kosmetyków, lekarstw, środków piorących itp.

Do perspektywicznych kierunków rozwoju działalności firm polskich na ukraińskim rynku zaliczyć należy:

- energetykę – dostawy maszyn, urządzeń i technologii do modernizacji sektorów pozyskiwania surowców energetycznych, wytwarzania i przesyłu energii; dostawy maszyn, urządzeń i technologii energooszczędnych;
- branżę rolno-spożywczą – dostawy maszyn, technologii i know-how;
- budownictwo – dostawy i/lub produkcja maszyn, urządzeń i materiałów wykończeniowych, inwestycje infrastrukturalne;
- sektor dóbr konsumpcyjnych – dostawy i/lub produkcja sprzętu AGD, odzieży, kosmetyków, farmaceutyków;
- sektor usług – zwłaszcza usługi lecznicze, edukacyjne, turystyczne.

WSPÓŁPRACA INWESTYCYJNO-KAPITAŁOWA

Ukraina jest też ważnym rynkiem lokowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych polskich firm. Dotychczas polskie firmy ulokowały na Ukrainie – według danych na początek października 2013 r. – łącznie 845,4 mln USD (w ub. roku polskie firmy wycofały z Ukrainy 71 mln USD).

W sytuacji obserwowanej stagnacji w zakresie polskich inwestycji bezpośrednich na Ukrainie, warto odnotować dynamiczny wzrost polskich inwestycji portfelowych w ukraińskie przedsiębiorstwa, realizowanych za pośrednictwem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Dwanaście ukraińskich spółek, notowanych do tej pory na warszawskim parkiecie (jedenaście na rynku podstawowym i jedna na rynku NewConnect), przyciągnęło dotychczas, w ramach pierwotnych i wtórnych emisji akcji, ponad 1,5 mld USD, z których przeważającą część stanowi polski kapitał.

Na podstawie danych Państwowego Komitetu ds. Statystyki Ukrainy, ukraińskie firmy zainwestowały w Polsce 24,4 mln USD, natomiast wg ekspertów ukraińskie inwestycje Polsce szacowane są na ok. 1,5 mld USD.

PERSPEKTYWY WSPÓŁPRACY INWESTYCYJNEJ

Do wybranych obszarów wzmożonego zainteresowania inwestorów zagranicznych rynkiem ukraińskim (pod warunkiem ustabilizowania się sytuacji na Ukrainie) zaliczyć należy:

- energetykę – inwestycje w pozyskiwanie surowców energetycznych (zwłaszcza węgla i gazu ziemnego), odnawialne źródła energii, energooszczędność, inwestycje w produkcję i dystrybucję energii elektrycznej;
- branżę rolno-spożywczą – inwestycje w hodowlę zwierząt i uprawę roślin, magazynowanie towarów rolno-spożywczych oraz przetwórstwo rolno-spożywcze;
- budownictwo – inwestycje w budownictwo mieszkaniowe, inwestycje infrastrukturalne.

DOSTĘP DO RYNKU *

Bariery systemowe

W relacjach z Ukrainą polscy przedsiębiorcy zgłaszają szereg barier o charakterze systemowym, które utrudniają współpracę gospodarczą.

Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- nieterminowy zwrot podatku VAT eksporterom;
- brak przejrzystości i dużą zmienność ukraińskich przepisów prawnych, powodujących dowolność interpretacyjną;
- skomplikowane i niejasne procedury stosowane urzędników;
- wysoki poziom korupcji w różnych sferach życia gospodarczego;
- niedostateczny poziom sądownictwa, brak możliwości sprawnego i obiektywnego rozstrzygnięcia sporów gospodarczych, niestosowanie się do wyroków sądowych.

Ograniczenia taryfowe

Cła eksportowe

Aktualnie cła eksportowe są stosowane w przypadku eksportu z Ukrainy następujących towarów:

- określonych rodzajów żywych zwierząt hodowlanych,
- określonych rodzajów skór,
- określonych rodzajów nasion roślin oleistych,
- określonych rodzajów metali nieszlachetnych, złomu i odpadów z metali nieszlachetnych,
- określonych rodzajów gazu ziemnego.

Cła specjalne

Aktualnie cła specjalne są stosowane w odniesieniu do importu na Ukrainę szkła typu float (m.in. z Polski).

Ograniczenia pozataryfowe

Obowiązkowa certyfikacja importowanych towarów

Zgodnie z prawem Ukrainy, import towarów na obszar celny Ukrainy dozwolony jest wyłącznie w przypadku, gdy dany towar odpowiada wymaganiom technicznym przewidzianym ukraińskimi przepisami prawnymi. W przypadku gdy dany towar podlega obowiązkowej certyfikacji na Ukrainie dopuszczenie do obrotu na Ukrainie dozwolone jest pod warunkiem przedstawienia ważnego certyfikatu zgodności (lub zaświadczenia o uznaniu zgodności), a także pod warunkiem że dany towar został wniesiony do Jednolitego Rejestru Certyfikowanej na Ukrainie Produkcji.

Licencje i kontyngenty ustanawiane są corocznie. Gabinet Ministrów Ukrainy zatwierdził wykaz towarów, w przypadku których ich eksport i/lub import na Ukrainę objęty jest w 2014 r. procedurą licencjonowania i/lub kontyngentami. W 2014 r. licencjonowaniu na Ukrainie podlega wymiana handlowa (zarówno eksport, jak i import) następującymi towarami: określonymi rodzajami farb drukarskich; określonymi rodzajami papieru; określonymi rodzajami poliwęglanu do produkcji dysków stosowanych w optycznych systemach zapisu; określonymi rodzajami urządzeń do produkcji dysków stosowanych w optycznych systemach zapisu; określonymi rodzajami substancji chemicznych niszczących warstwę ozonową oraz określonymi rodzajami urządzeń zawierających tego typu substancje chemiczne.

* Szczegółowa informacja na temat warunków dostępu do rynku (wraz z wyjaśnieniami i informacjami) dostępna jest na stronie internetowej WPHI w Kijowie (www.kiev.trade@gov.pl) w zakładce „Przewodnik po rynku”.

Licencjonowaniu podlega także import na Ukrainę określonych rodzajów środków ochrony roślin i regulatorów wzrostu roślin, mięsa drobiowego i innych towarów pochodzenia drobiowego, a także eksport z Ukrainy określonych rodzajów produktów, stopów i odpadów z metali nieszlachetnych.

W odniesieniu natomiast do kontyngentów to w 2013 r. obowiązują one w odniesieniu do eksportu następujących towarów: srebra (kod UKTZED: 7106, wysokość kontyngentu - 0 kg), złota (kod UKTZED: 7108 - 0 kg), odpadów i złomu metali szlachetnych (kod UKTZED: 7112 -0 kg), żużlu, popiołu i odpadów zawierających głównie cynk za wyjątkiem cynku twardego (kod UKTZED: 2620 19 00 00 - 2750 ton), żużlu, popiołu i odpadów zawierających głównie miedź (kod UKTZED: 2620 30 00 00 - 7200 ton). Utrzymano zerową wysokość kontyngentów na eksport ropy naftowej kod UKTZED: 2709 00 90 00) i gazu ziemnego wydobywanego na Ukrainie (kod UKTZED: 2711 21 00 00). Eksport tych towarów podlega również licencjonowaniu.

Aktualnie Ukraina ustanowiła, jako tymczasowy instrument regulowania rynku, kontyngent wobec importu z Polski rur ze stali, bez szwu, okładzinowych i pompowo-kompresorowych o zewnętrznej średnicy nie przekraczającej 406,4 mm (kod UKTZED: 7304 29 10 00 oraz 7304 29 30 00). Wysokość kontyngentów w przypadku tego towaru ustalona została na następującym poziomie (obowiązywać ma do 30.09.2014 r.): 1216 ton.

Ponadto na Ukrainie obowiązuje stały kontyngent na import cukru z trzciny cukrowej (kod UKTZED: 1701 11), niezależnie od kraju pochodzenia, w wysokości 260 tys. ton rocznie (w przypadku importu tego towaru w ramach w/w kontyngentu obowiązuje cło importowe w wysokości 2%, po przekroczeniu tego kontyngentu w odniesieniu do tego importu tego towaru zastosowanie mają pełne stawki cła).

W maju 2013 r. Ukraina wszczęła postępowanie dot. nadmiernego przywozu zastawy stołowej lub naczyń kuchennych z porcelany, niezależnie od kraju pochodzenia i eksportu, klasyfikowane zgodnie z Ukraińską Klasyfikacją Towarów Zagranicznej Działalności Gospodarczej pod kodem 6911 10 00 00. Postępowanie to nie zostało jeszcze zakończone.

Certyfikaty weterynaryjne na import mięsa wieprzowego

Polskie zakłady mięsne zainteresowane eksportem swojej produkcji na Ukrainę muszą uzyskać zgodę Państwowej Służby Weterynaryjnej i Fitosanitarnej Ukrainy na wwóz swojej produkcji na teren tego kraju, po dokonaniu przez inspektorów tej służby kontroli zakładów produkcyjnych.

Państwowa Służba Weterynaryjna i Fitosanitarna Ukrainy, w związku z odnotowywanymi w Polsce przypadkami zachorowania trzody chlewnej na dżumę afrykańską, wprowadziła w dniu 17 lutego 2014 r. zakaz wwozu na obszar celny kraju żywych świń, wieprzowiny i przetworów wieprzowych oraz materiału reprodukcyjnego z Polski.

Komunikat w tej sprawie zamieszczony został na stronie internetowej Państwowej Służby Weterynaryjnej i Fitosanitarnej Ukrainy (<http://vet.gov.ua/node/1116>).

Sankcje w obrocie gospodarczym z zagranicą

Zgodnie z ukraińskim prawem, w przypadku nieprzestrzegania przez podmioty gospodarcze – w tym także zagraniczne podmioty gospodarcze – obowiązujących na Ukrainie przepisów z zakresu współpracy gospodarczej z zagranicą (np. prawa walutowego, celnego) Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Handlu Ukrainy ma prawo zastosować wobec tych podmiotów specjalne sankcje. Sankcje te mogą przybrać postać: kary finansowej, objęcia danego podmiotu gospodarczego trybem indywidualnego licencjonowania (konieczność uzyskiwania jednorazowej zgody Ministerstwa

Rozwoju Gospodarczego i Handlu Ukrainy na dokonanie danej transakcji handlu zagranicznego) oraz tymczasowego zakazu prowadzenia zagranicznej działalności gospodarczej.

W przypadku określonych operacji w handlu zagranicznym, prawo Ukrainy przewiduje konieczność rejestracji kontraktów dotyczących tych operacji. Obowiązkowej rejestracji podlegają umowy dotyczące zleconych przez ukraińskie podmioty procedur uszlachetniania, w przypadku których uszlachetniany towar podlega sprzedaży w kraju uszlachetnienia lub eksportowi do krajów trzecich, a także umowy dotyczące eksportu z Ukrainy złomu metali nieszlachetnych. Za rejestrację kontraktów odpowiada Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Handlu. Rejestracji podlegają również kontrakty na eksport zbóż – za ich rejestrację odpowiada Państwowa Giełda Rolna.

DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU DWUSTRONNEJ WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

Minister Gospodarki obejmuje częściowym dofinansowaniem niektóre przedsięwzięcia promocyjne o charakterze proeksportowym m.in. wspierające udział polskich firm w targach, wystawach i misjach gospodarczych. Ukraina jest beneficjentem programów branżowych w zakresie budownictwa, przemysłu meblarskiego, kosmetyków, przemysłu obronnego i specjalności spożywczych (bliższe informacje dostępne są w Portalu Promocji Eksportu www.eksporter.gov.pl, www.trade.gov.pl; zakładka *Instrumenty wsparcia eksportu*).

Przedsięwzięcia wspierające polski eksport i inwestycje są również realizowane przez Wydział Promocji Handlu i Inwestycji w Kijowie.

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2014 r.

IZBY

- **Ukraińska Izba Handlowo-Przemysłowa** (*Торгово-промислова палата України*)
<http://www.ucci.org.ua/ua/main.html>
- **Lwowska Izba Handlowo-Przemysłowa** (*Львівська торгово-промислова палата*)
<http://lcci.com.ua/>
7.09.2000 r. RIG w Katowicach podpisała z Izbą porozumienie o współpracy
- **Chmielnicka Izba Handlowo-Przemysłowa** (*Хмельницька торгово-промислова палата*)
<http://tppua.org/ru>
- **Doniecka Izba Handlowo-Przemysłowa** (*Донецька торгово-промислова палата*)
<http://www.cci.donbass.com>
31.07.2003 r. RIG w Katowicach podpisała z Izbą porozumienie o współpracy.

Więcej informacji o podpisanych umowach na stronie www.rig.katowice.pl/wspolpraca-miedzynarodowa/wspolpraca-z-zagranicznymi-instytucjami-samorządu-gospodarczego

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ukraina 01034 Kijów, ul. Wołodymyrska 45
telefon: (0044) 279 12 98 lub 279 45 37
fax: (0044) 278 11 40
e-mail: kiev@trade.gov.pl
www.kiev.trade.gov.pl

Ambasada Ukrainy w Rzeczypospolitej Polskiej

Al. J. Ch. Szucha 7, 00-580 Warszawa
telefon: +48 (22) 629-34-46,
fax: +48 (22) 629-81-03
e-mail: emb_pl@mfa.gov.ua
www.poland.mfa.gov.ua/pl

CIEKAWOSTKI

10 miejsc, które należy zobaczyć na Ukrainie <http://www.traveltoukraine.org/mustsee.htm>

Przewodnik po rynku ukraińskim <https://kiev.trade.gov.pl/pl/przewodnik>

